

Tekninen lautakunta
Tekninen lautakunta

§ 95
§ 107

12.09.2018
24.10.2018

Matalahden veneväylän ruoppaus, hankinnan keskeyttäminen

605/02.07.00/2018

Tekninen lautakunta 12.09.2018 § 95

Rakennusinsinööri Heikki Voutilainen 4.9.2018:

Hanke

Matalahden veneväylän ruoppaus sisältää veneväylän ruoppaamisen lännen puolelta mereltä suuaukolta lahden itäosaan tulevalle venesatama-alueelle. Lisäksi ruopataan heti suuaukon jälkeen lahden puolelta alue, jolta poistetaan järviruokoa juuristoineen. Matalahden ja meren välisen uoman ruoppaaminen parantaa veden vaihtuvuutta alueella. Ruoppausmassat läjitetään erillisille suunnitelman mukaisille läjitysalueille. Toteutettavalle ruoppaukselle on Etelä-Suomen aluehallintoviraston myöntämä lupa.

Työ on tarkoitus aloittaa lokakuussa 2018, niin että kaikki työt valmistuvat huhtikuussa 2020. Aluehallintoviraston luvan mukaisesti vesialueella ei saa tehdä töitä 15.4.2019 – 31.8.2019 välisenä aikana.

Hankkeen rahoitus

Taloussuunnitelmassa 2018 on investointien kohdassa Luonnonmaan asuntomessualue, 2017-2021 hankkeen määrärahaksi vuodelle 2018 esitetty yhteensä 850 000 €.

Tarjouskilpailu

Teknisten palveluiden yhdyskuntatekniikan osasto on pyytänyt tarjouksia veneväylän ruoppauksesta 29.6.2018 päivätyllä tarjouspyyntökirjeellä. Tarjoukset pyydettiin jättämään 30.8.2018 klo 12.00 mennessä. Hankinnasta tehtiin hankintailmoitus valtakunnalliseen CLOUDIA- ja HILMA-järjestelmään.

OHEISMATERIAALI: Tarjouspyyntökirje

Tarjousten käsittely

Tarjoukset avattiin 30.8.2018 klo 14.00 alkaen. Tarjouksen oli jättänyt 4 tarjoajaa.

Tarjousten käsittelyn ensimmäisessä vaiheessa arvioitiin tarjouksen jättäneiden urakoitsijoiden kelpoisuus. Kelpoisuusehdot eivät täyttyneet yhden tarjoajan osalta.

Tarjousten käsittelyn toisessa vaiheessa käytiin läpi urakkahinnat. Urakan ratkaisuperusteena on halvin hinta. Tarjousten käsittelystä laadittiin avauspöytäkirja.

OHEISMATERIAALI: Tarjousten avauspöytäkirja

OHEISMATERIAALI: Tarjousten vertailutaulukko ja kelpoisuuden arviointi

Halvimman tarjouksen 689.000 €, alv 0%, jätti Lännen Järviperkaus Oy, jonka kanssa käytiin tarjouksen urakkaneuvottelu (selonottoneuvottelu) 4.9.2018. Neuvottelun tarkoituksena oli varmistaa, että tarjous vastaa sisälöltään tarjouspyyntöä.

OHEISMATERIAALI: Neuvottelumuistio

Hankkeen kokonaiskustannukset

Hankkeen kustannuksiksi arvioidaan muodostuvan 729 000 euroa jakaantuen seuraavasti:

Urakkahinta	689 000
Lisätyöt	20 000
Työnaikainen suunnittelu ja mittaukset	20 000
Yhteensä	729 000

Yritysvaikutusten arviointi:
Hankkeella ei ole yritysvaikutuksia.

TEKNINEN JOHTAJA:

Tekninen lautakunta päättää valita Matalahden veneväylän ruoppausurakan rakentajaksi halvimman tarjouksen antaneen urakoitsijan Lännen Järviperkaus Oy:n urakkahintaan 689 000 euroa (alv 0 %).

Tekninen lautakunta päättää hylätä Polar Ruoppaus Oy:n tarjouksen, koska tarjouspyynnössä asetetut kelpoisuusehdot eivät täyty liikevaihdon eikä referenssien osalta.

KOKOUSKÄSITTELY:

Esittelijä tarkensi päätösesitystä korjaamalla ruoppausurakan rakentajaksi valitun urakoitsijan nimen kuuluvaksi: työyhteisöliittymä Lännen Järviperkaus Oy / Drillmare Oy.

TEKNINEN LAUTAKUNTA:

Tekninen lautakunta päättää valita Matalahden veneväylän ruoppausurakan rakentajaksi halvimman hyväksytyt tarjouksen antaneen urakoitsijan työyhteisöliittymä Lännen Järviperkaus Oy / Drillmare Oy:n urakkahintaan 689 000 euroa (alv 0%).

Tekninen lautakunta päättää hylätä Polar Ruoppaus Oy:n tarjouksen, koska tarjouspyynnössä asetetut kelpoisuusehdot eivät täyty liikevaihdon eikä referenssien osalta.

Kaupunginlakimies Turo Järvinen ja yhdyskuntatekniikan päällikkö Mika Hirvi 17.10.2018:

VL-Yhtymä Oy on toimittanut 2.10.2018 hankintaoikaisun koskien teknisen lautakunnan päätöstä 12.9.2018 § 95 Matalahden veneväylän ruoppauksen urakoitsijan valinnasta. Hankintaoikaisun johdosta on kuultu urakoitsijaksi kyseisellä päätöksellä valittua työyhteisöliittymä Lännen Järviperkaus Oy/ Drillmare Oy:tä, joka on antanut vastineensa.

Hankintayksikkö on tulkinut tarjouspyyntöään siten, että palveluntarjoaja, jolla ei voida katsoa olevan teknisiä, taloudellisia tai muita edellytyksiä hankinnan toteuttamiseksi tai joka on laiminlyönyt verojen tai lakisääteisten sosiaalimaksujen suorittamisen, voidaan sulkea pois tarjouskilpailusta ja siten katsonut työyhteisöliittymän tarjouksen olevan hyväksyttävä. Epäselvän ja tulkinnanvaraisen tarjouspyynnön johdosta ei voida taata hankintalain edellyttämää tarjoajien yhdenvertaista kohtelua ja hankintamenettely tulee keskeyttää sekä tarjouspyynnössä havaittu epäselvyys ja tulkinnanvaraisuus korjata laatimalla kokonaan uusi tarjouspyyntö sekä järjestämällä uusi hankintamenettely tarjoajien yhdenvertaisen kohtelun takaamiseksi.

Hankintaoikaisu ja siihen annettu vastaselitys ovat liitteinä.

LIITTEET A4-A5, TEKLA 24.10.2018

Voimassa olevan hankintalain 125 §:ssä säädetään hankintamenettelyn keskeyttämisestä seuraavaa

Hankintamenettely voidaan keskeyttää vain todellisesta ja perustellusta syystä.

Hankintamenettelyn keskeyttämistä koskevaan ratkaisuun sovelletaan, mitä hankintaa koskevasta päätöksestä säädetään 123 §:ssä.

Hankintalain esitöiden (HE 108/2016) yksityiskohtaisten perustelujen mukaan 125 §:ssä (Hankintamenettelyn keskeyttäminen) säädettäisiin hankintamenettelyn keskeyttämisestä. Pykälä säilyisi muuttumattomana voimassa olevan hankintalain 73 a §:ään nähden.

Aiemman hankintalain esityöt hankintamenettelyn keskeyttämisestä

Asiaan sovellettavan julkisista hankinnoista annetun lain (348/2007; hankintalaki) 73 a §:n 1 momentin mukaan hankintamenettely voidaan keskeyttää vain todellisesta ja perustellusta syystä. Pykälän 2 momentin mukaan hankintamenettelyn keskeyttämistä koskevaan ratkaisuun sovelletaan, mitä hankintaa koskevasta päätöksestä säädetään 73 §:ssä.

Viimeksi mainitun pykälän 1 momentissa säädetään, että hankintayksikön on tehtävä ehdokkaiden ja tarjoajien asemaan vaikuttavista ratkaisuksista sekä tarjousmenettelyn ratkaisuksista kirjallinen päätös, joka on perusteltava. Pykälän 2 momentin mukaan päätöksestä tai siihen liittyvistä asiakirjoista on käytävä ilmi ratkaisuun olennaisesti vaikuttaneet seikat.

Hankintalain 73 a §:n säätämiseen johtaneen hallituksen esityksen (HE 182/2010 vp s. 22 ja 23) mukaan hankintayksikön tulee keskeyttämisen syy arvioinnissa kiinnittää huomiota siihen, perustuuko hankintamenettelyn keskeyttäminen todellisiin syihin, ja siihen, vaikuttaako ratkaisu syrjivästi ehdokkasiin tai tarjoajiin. Hankintamenettelyn tulee pääsääntöisesti johtaa hankintasopimuksen tekemiseen eikä hankintamenettelyn aloittaminen ilman aikomusta tehdä hankintasopimusta esimerkiksi markkinatilanteen kartoittamiseksi ole hyväksyttävää. Hankinnan keskeyttäminen tarkoittaa asiallisesti hankintamenettelyn päättämistä hankintaa tekemättä, vaikka hankintayksikön hankintatarve pysyisikin ennallaan. Hankintayksikkö voi päätyä keskeyttämisen jälkeen toteuttamaan hankinnan omana työnään tai käynnistämään uuden hankintamenettelyn, joka on keskeytettyyn hankintamenettelyyn nähden kuitenkin erillinen ja uusi prosessi.

Pykälän esitöissä (HE 182/2010 vp s. 22) on edelleen todettu, että hankintamenettelyn keskeyttämiseen on oikeuskäytännössä suhtauduttu suhteellisen sallivasti eikä säännöksellä ole ollut tarkoitus tiukentaa vallitsevaa oikeuskäytäntöä. Hyväksyttävänä hankinnan keskeyttämisen perusteena on oikeuskäytännössä pidetty muun ohella sitä, että hankinnasta on saatu vain yksi hyväksyttäväksi katsottava tarjous, ja sitä, että tarjouspyyntö on osoittautunut tulkinnanvaraiseksi tai virheelliseksi. Hyväksyttävänä keskeyttämisen perusteena on pidetty myös hankinnan kohteen tai hankinnan tarpeen muuttumista hankintamenettelyn aikana. Talousvaliokunnan mietinnössä (TaVM 48/2010 vp s. 4) on lisäksi todettu, ettei hankintamenettelyn keskeyttäminen edellytä vakavien tai poikkeuksellisten seikkojen olemassaoloa.

Pykälän 2 momentin osalta hallituksen esityksessä (HE 182/2010 vp s. 23) on todettu, että hankinnan keskeyttämistä koskevasta ratkaisusta tulee hankintalain 73 §:n mukaisesti tehdä perusteltu päätös, joka annetaan valitusosoituksineen tiedoksi tarjouskilpailuun osallistuneille. Päätöksen perusteluista tulee käydä ilmi keskeyttämisratkaisuun vaikuttaneet seikat sellaisella tarkkuudella, että ehdokas tai tarjoaja voi päätöksen ja sen perustelujen nojalla arvioida, onko keskeyttämisessä noudatettu lain velvoitteita.

Oikeuskäytännöstä

Hankintamenettelyn keskeyttämisestä on myös viimeaikaista oikeuskäytäntöä, muun muassa tapaukset KHO:2015:181 sekä MAO:265/18 ja MAO:125/18. Päätösten perusteluista ilmenee muun muassa, että hankinnan voi keskeyttää siinäkin tapauksessa, että hankintamenettelyn virhe johtuu hankintayksikön omasta toiminnasta tai laiminlyönnistä. KHO on todennut tämän lisäksi, että keskeyttämisen jälkeen voidaan käynnistää hankintamenettely, joka on keskeytettyyn hankintaan nähden kokonaan uusi ja erillinen.

Euroopan unionin tuomioistuimen ratkaisuissa (mm. asiat C-27/98 Fracaso ja Leitschutz ja C-244/02 Kauppatalo Hansel Oy) on katsottu, etteivät julkisia hankintoja koskevat oikeusohjeet tarkoita sitä, että hankintayksikön olisi aina saatettava hankintamenettelynsä päätökseen tai että keskeyttämisspätös edellyttäisi vakavien tai poikkeuksellisten seikkojen olemassaoloa. Hankintaviranomaisen on kuitenkin noudatettava päätöksenteossaan julkisia hankintoja koskevia yhteisön oikeuden perussääntöjä, kuten yhden-

vertaisen kohtelun periaatetta.

Unionin oikeuskäytännössä hyväksyttäväksi syyksi on katsottu muun muassa se, että tarjouspyyntö on osoittautunut tulkinnanvaraiseksi taikka virheelliseksi (esim. C-244/02, Kauppatalo Hansel Oy).

Hankintalaissa ei ole säädetty siitä, missä vaiheessa hankintamenettely voidaan keskeyttää. Hankintayksikkö voi siis keskeyttää hankinnan missä vaiheessa tahansa ja korjata myös lainvoimaisia hankintapäätöksiään (näin esim. MAO 250/16).

Matalahden ruoppauksen hankintamenettelyssä on VL-Yhtymä Oy:n tekemän hankintaohjelman ja saadun vastineen johdosta todettu tarjouspyynnön olleen epäselvä ja tulkinnanvarainen;

- tarjouspyynnön sivulla 5 todetaan, että ”palveluntarjoaja, jolla ei voida katsoa olevan teknisiä, taloudellisia tai muita edellytyksiä hankinnan toteuttamiseksi tai joka on laiminlyönyt verojen tai lakisääteisten sosiaalimaksujen suorittamisen, voidaan sulkea pois tarjouskilpailusta” ja

- sivulla 7 todetaan, että ”tarjous hylätään, jos tarjouspyynnössä esitetyt vaatimukset eivät täyty tai jos tarjous ei muilta osin vastaa tarjouspyyntöä tai jos tarjous saapuu myöhästyneenä”.

Hankintaohjelmallaan VL-Yhtymä Oy on vaatinut muun muassa, että lautakunnan päätös kumotaan, koska tarjouspyynnön sivun 7 ehdon mukaisesti työyhteisenliittymän tarjous olisi hylättävä.

Hankintaohjelman käsittely rinnastuu hallintolaissa tarkoitettuun hallintomenettelyyn (oikaisumenettely). Hallintolain 64 §:n mukaan hallintoasiassa kukin vastaa omista kuluistaan. VL-Yhtymä Oy:n oikeudenkäyntikuluja koskeva vaatimus ei siten hankintaohjelman osalta perustu lakiin.

TEKNINEN JOHTAJA:

Tekninen lautakunta päättää keskeyttää Matalahden veneväylän ruoppausurakan yllä esitetyin perustein, koska tarjouspyyntö on ollut epäselvä ja tulkinnanvarainen.

Lisäksi tekninen lautakunta päättää hylätä VL-Yhtymä Oy:n oikeudenkäyntikuluja koskevan vaatimuksen lakiin perustamattomana.

Tämän asian osalta pöytäkirja tarkastetaan kokouksessa.

TEKNINEN LAUTAKUNTA:

Teknisen johtajan ehdotus hyväksyttiin.

Pöytäkirja tarkastettiin tämän asian osalta heti kokouksessa.